

Rozhovor s Petrem Gandalovičem

13.října 2006 redakce

V Ústeckém kraji jste dosáhl ve volbách vynikajícího výsledku. Čemu tento úspěch přičítáte?

Lidé si uvědomili, že rozhodují o své budoucnosti. Někteří dali hlas propracovanému plánu postupných a komplexních reforem, které ODS nabízela, jiní svým hlasem podpořili politickou kulturu, kterou reprezentovali politici a kandidáti ODS a která ostře kontrastovala s politickým stylem Jiřího Paroubka. Také se ukázalo, že se náš kraj proměňuje a že konkrétní chování a jednání politiků se stává pro lidi důležitější, než laciné vládní sliby.

Volby přinesly výsledkový pat a ODS se pokusila sestavit trojkoaliční vládu. Proč podle Vás toto sestavování neuspělo?

Koaliční smlouva umožňovala vznik vlády s významným reformním potenciálem. Zdá se ale, že Jiří Paroubek očekával, že koalice bude realizovat politiku sociální demokracie. Nerespektoval reformní mandát nové koaliční vlády, o programových otázkách dlouho odmítal jednat, poté přicházel s nepřijatelnými podmínkami. Takový a priori negativistický přístup vždy vede k neúspěchu jakéhokoliv jinak životaschopného řešení.

ODS se v řadě případů rozhodla ustoupit požadavkům ČSSD. Myslíte, že tato tendence byla správná a mohla se i prohlubovat, nebo měla ODS vůči sociální demokracii zaujmout neústupný postoj?

Politika není o tvrdosti a nesmiřitelnosti postojů, ale naopak o schopnosti komunikovat a hledat vzájemně přijatelná řešení. To ale pochopitelně neznamená, že je možné souhlasit s čímkoliv, ustoupit o sto procent. Pro ODS bylo tím jediným kritériem, na které nikdy nemohla přistoupit, uzavření velké koalice či opoziční smlouvy. Mimo to vyzkoušela postupně všechny myslitelné varianty, které volební výsledek přinesl: od trojkoaliční smlouvy a upuštění od konfliktních bodů svého reformního programu, přes návrh vstupu ČSSD do koaliční vlády až po ochotu zahrnout do svého vládního programového prohlášení i deset volebních závazků ČSSD. Mirek Topolánek také vyhověl požadavku ČSSD tím, že do své vlády jmenoval šest nestraničských ministrů - odborníků. Je smutné, že Jiří Paroubek nereflektoval ani jeden z těchto ústupků. Důležité však je, že dnes nikdo nemůže vedení ODS vyčítat nedostatek snahy o domluvu a rychlé řešení politického vakua. Z tohoto pohledu byla logika povolebních jednání správná.

Po několika zvratech se nakonec podařilo sestavit menšinovou vládu. Co považujete za priority této vlády?

V první řadě musí tato vláda dopracovat návrh rozpočtu na příští rok a snažit se snížit úroveň rozpočtového schodku. Co se týče programových priorit, ODS se těžko může zříci zásadních pilířů svého programu. Naší prioritou proto i nadále zůstává stabilizace zdravotnictví, příprava základů důchodové reformy a přijetí některých daňových změn, které vyplývají z dohody s ČSSD, lidovci a zelenými. Podle výsledku dalších politických jednání budeme dále připravovat přechod k předčasným volbám, tj. včetně případné změny volebního systému.

Ve vládě Mirka Topolánka jste zaujal post ministra pro místní rozvoj. Jaké jsou Vaše hlavní cíle na tomto ministerstvu?

Jednoznačnou prioritou je v tuto chvíli dokončení příprav na čerpání strukturální pomoci z evropských fondů v letech 2007–2013. Aby mohla začít Česká republika od příštího roku čerpat z těchto fondů až 95 miliard korun ročně, je potřeba urychleně dokončit práce na základních strategických a programových dokumentech, vyjednat jejich schválení ze strany Evropské komise a následně pak nastavit systém implementace tak, aby byl mnohem efektivnější než dosud.

Po předchozí vládě jsem také zdědil sérii žalob o desítky miliard korun kvůli trvající regulaci nájmu. Považuji tuto kauzu za potenciálně velmi nebezpečnou, a proto jí chci věnovat zvláštní pozornost. Rád bych ji uzavřel smírnou cestou.

Závěrečná otázka - domníváte se, že může tato vláda získat důvěru Poslanecké sněmovny? V případě, že nikoliv, jaký očekáváte další vývoj povolební situace?

Jsem přesvědčen o tom, že tato vláda je nejlepším možným řešením volebního patu. V řadách ministrů se objevili lidé, kteří jsou nejlepší zárukou toho, že budou řešeny problémy, které předchozí vláda nechtěla nebo nedokázala řešit. Zároveň však Mirek Topolánek vyšel vstříc malým parlamentním stranám i sociální demokracii, když některé důležité resorty obsadil všeobecně uznávanými odborníky. Věřím proto, že konstruktivně myslící poslanci a poslankyně postoj ODS ocení a vláda důvěru získá.

Petr Gandalovič (* 1964)

- 1990–1992 – poslanec Federálního shromáždění
- 1992–1994 – náměstek ministra životního prostředí
- 1994–1997 – poradce ministra zahraničních věcí, vrchní ředitel
- 1997–2002 – generální konzul České republiky v New Yorku
- 2002–2006 – primátor Ústí nad Labem